

KönyvTÁRlat VI/4. Pacal és Paleo

2016/12/08

2016/11/18

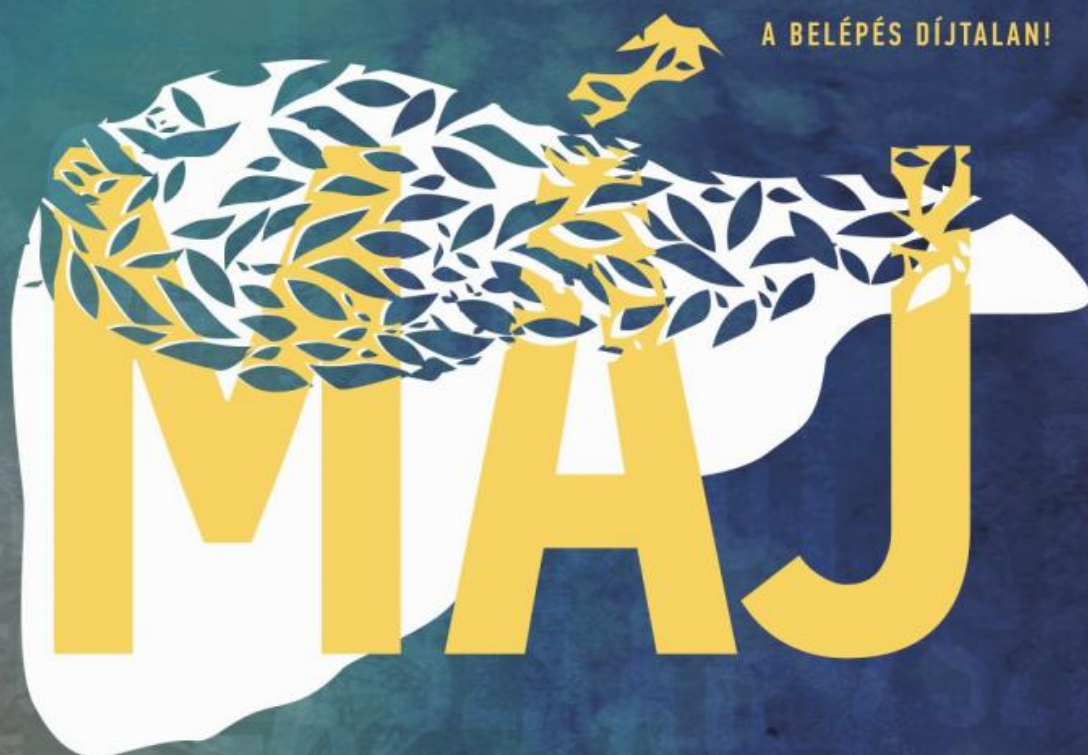
December 8-án a KönyvTÁRlat hívószava: a MÁJ. Belekóstolhatunk a magyar gasztronómia múltjába és jelenébe, a hagyományos és egészséges táplálkozás különféle elképzeléseibe, divatjaiba, valamint megismerhetünk egy 17. századi böjti és nem böjti ételeket bemutató szakácskönyvet is. Előadóink: Váncsa István, Cserna-Szabó András és Visy Beatrix.

KÖNYVTÁR • TestesÉvad

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR IRODALMI ÉS KULTÚRTÖRTÉNETI PROGRAMSOROZATA

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

A BELÉPÉS DÍJTALAN!

2016. DECEMBER 8., 17 ÓRA

PACAL ÉS PALEO

EGÉSZSÉGES AZ, AMI ÍZLIK

LÉBÖJTÚRA VÁNCSA ISTVÁNNAL

AZ EST FOLYAMÁN FŐZ ÉS FEOLVAS CSERNA-SZABÓ ANDRÁS ÍRÓ

VARÁZSGÖMB: SZAKÁTSMESTERSÉGNEK KÖNYVECSKÉJE

A TÓTFALUSI KIS MIKLÓS ÁLTAL KIADOTT KOLOZSVÁRI SZAKÁCSKÖNYV, 1695.

BEMUTATJA VISY BEATRIX (OSZK)

Budavári Palota F épület | 1014 Budapest, Szent György tér 4-5-6. | +36 1 232 3510 | pr@oszk.hu | oszk.hu | facebook.com/nemzetikonyvtar | twitter.com/nemzetikonyvtar

nka
Nemzeti Kulturális Alap

ERŐTŐRŐK ÉS KÖZÖSSÉGI KÖNYVTÁR

[1]Tudja Ön mi a Törött l  v? Esetleg fogyasztott már Kl  dr  t? Ha még nem kóstolta ezeket, a Vetrec  t semmiképp se hagyja ki!

A magyar gasztronómia múltjába és jelenébe, a hagyományos és egészséges táplálkozás különféle elk  pz  el  seibe, divatjaiba kóstolhatunk bele a mintegy másfél   r  s rendezvény során. Megtudhatjuk, mi a fekete leves – milyen anekdotikus múltra tekint vissza, s valójában mi a fekete l  v, melyet egyik vendégünk, Cserna-Szabó András el is készít az est folyamán. Az est inspirálója az egyik el    nyomtatott szakácskönyv 1695-b  l, mely már a polg  riasod   emberekhez sz  lt.

Ígérjük, hogy ezen az estén nem lesz feketeleves, nem ejtünk senkit fogságba, mindössze Váncsa István előadása, az ínycsiklandozó szavak és illatok, Cserna-Szabó András fakanál-koreográfiája; s egy távoli világot id  z   szakácskönyv bilincselik le vendégeinket... vagy nem is olyan távoli? Tartson velünk, s járjunk utána, eleink tud  sa miként képviseltetik napjainkban!

Az inspiráció

1695-ben jelent meg az a szakácskönyv, mely a főúri konyhát a polg  riasod   világ számára elérhető formában írta le, felhasználva azt a tud  st is, melyet a népi konyhaművészet és gyógyítás rejtett magába. A könyvet Tótfalusi Kis Miklós nyomdájában nyomtatták, s a Fekete l  v elnevezésű   tellet is megismerkedhetnek az estre látogatók.... De mennyire fekete a fekete leves? A népi etimológia a török időkre vezeti vissza e kifejezést, az étkezés végén fogyasztott kávéra. Hogy melyik magyar urat vetett  k fogságba a „hátra van m  g a fekete leves” jelszóra, erről több különböző anekdot  nk is van.

A * MÁJ * estjének menüje:

El   tel: Cserna-Szabó András   r   saját művéből olvas fel, a téma kapcsolódik az est hangulatához.

Cserna-Szabó András, (1974)   r  , újságíró,   tkez  st  rt  neti és gasztronómiai elhivatottságát számos komolyabb-könnyedebb formában követhetjük.   rt már gasztroessz  t és gasztrokrim  t, hasnovell  kat, a macskaj  t orvosló recepteket, történeteket a magyar és európai irodalom nagyiv  ir  l és nagyev  ir  l. (Kaj  lhat   művei: Levin k  r  t, Nagy macskaj  tk  nyv, Ede a levesben, Veszett paradicsom)

F  fog  s: Egészséges az, ami   zlik – A szakértők sohasem értenek egyet, ’l  b  jtT  ra’ Váncsa Istvánnal

Váncsa István az elmúlt években nagy népszerűségre szert tett, s   dv  z  t   étkezési trendekről tart előadást. Egészséges táplálkozás címszó alatt egymásnak ellentmondó nézetek vannak forgalomban. Előadása arról szól, hogy egészséges az, ami ízlik, továbbá arról, hogy a táplálkozástudomány szakértői sohasem értenek egyet.

(Váncsa István (1949)   js  g  r  , fanyar humorú publicisztik  j  ra nemcsak a társadalmi témák iránti érzékenység jellemző, kedvelt témái között szerepel az étkezés is, hobbija a f  z  s. Saját szakácskönyve Ezeregy+ receptet tartalmaz, Lakoma című kötetei pedig Dél-Európa és   szak-Afrika konyháit barangolj  k be.)

Desszert: Szak  tsmesters  gnek könyvecskéje, nyomtatásban fennmaradt szak  csk  nyveink egyik el    darabja. E m  nek el    ismert kiadása 1695-b  l származik, egy példányát az OSZK Todoreshku-gy  jtem  nye   rzi.

A 17. század végén Kolozsvárott két alkalommal (1695, 1698) megjelent „közrendi” szakácskönyv népszerűségét mutatja, hogy t  z kiadást   rt meg a 18. században,   m cím- és sz  veg  ltoztat  sokkal m  g később is   jranyomtatt  k.

A sikeres m   azonban számos titkot is rejt: Ki gyűjthette, állíthatta össze a receptgy  jtem  nyt, honnan származnak a leírások? Miért vállalkozhatott r   a református Tótfalusi Kis Miklós, a Vizsolyi Biblia (17. századi   jrakiad  sainak) nyomd  sa, hogy a b  jti és nem b  jti ételek, t  h  t katolikus m  di szerint felosztott, népszerű művet kiadja?

Mit és hogyan ettek elődeink? Mit szólna mai gyomrunk az akkori ízekhez, fűszerezéshez?

Ám nemcsak a „gyomros matéria” szempontjából táthatjuk nagyra a szánkat, hanem igazi nyelvtörténeti kalandban is részünk lehet. A régiek bizonyára jobban tudták, mint mi, hogy mi a Törött lév, a Klödör, a Vetrece vagy a Disilber. Vagy hogyan készül a Rántott körtvély, a Szíjalt rák, a Tüdőkása vagy a Bábakenyér.

A kötetet **Visy Beatrix**, az est témafelelőse és szervezője, (irodalomtörténész, az OSZK munkatársa) mutatja be.

Hogy senkinek ne kopjon fel az álla, az est végén vendégeink kedvezményes áron kóstolhatják meg Cserna-Szabó András Fekete levét, továbbá készülünk még apró meglepetésekkel, hogy a vendégek torka se maradjon szárazon és szemük se kopogjon az éhségtől.

Bízunk benne, hogy az este szellemi és érzéki fogások után mind a tíz ujjukat megnyalják majd!

[Interjú Váncsa Istvánnal a nemzeti könyvtár blogján](#) [2]

[3]Időpont: 2016. december 8, csütörtök, 17.00 óra

Helyszín: Országos Széchényi Könyvtár, Díszterem, VI. emelet

A rendezvény az NKA támogatásának köszönhetően ingyenes.

[Az esemény felvételről](#) [4]

[# KönyvTÁRlat](#) [5]

2016/11/30 - 12:29

Forrás webcím: <https://oszk.hu/rendezvenyek/pacal-es-paleo-konyvtarlat>

Hivatkozások:

[1] https://oszk.hu/sites/default/files/maj_plakat_oszk.jpg

[2] http://nemzetikonyvtar.blog.hu/2016/11/29/vancsa_istvan_kalandjai_a_majkremas_taskaval_egy_laktan_szigeten

[3] <http://www.nka.hu/>

[4] <https://youtu.be/gn-Trunres4>

[5] <http://www.oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/konyvtarlat>

[6] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>

[7] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/konyvtarlat>

[8] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek>